

Lysset

Juli 2012

UDGIVET AF GRUNDEJERFORENINGEN LYSET

Kære Naboer,

En håndfuld udfordringer har medført, at vi ikke er udkommet siden februar 2012. Sikke noget værre noget, altså!

Vi beklager meget fraværet og skynder os med denne udvidede sommerudgave, som forhåbentligt kan lappe lidt på vort renommé. Det er ikke sikkert vore kære læsere har opdaget "fejlen", for der er jo ingen officiel udgivelsesfrekvens, men vi har en intern idé om at skulle udkomme en gang i kvartalet.

Ifølge kalenderen er vi lige midt i den dejligste varme sommer, men det virker som om, at sol og varmegrader er rejst på ferie...

Heldigvis er folk i Lyset ikke sådan lige til at holde nede, så der er gang i både haveudstyr og grillgrej. Og snart skal der endda være fælles sommerfest - læs mere på bagsiden.

På gensyn til fest og hverdag...

Redaktionen

- **Center for Bydesign på rundtur**
- **Københavns Kommune og Lokalplanen**
- **Besøg fra Bygningskultur Kalundborg**
- **Indbrud i hus og sten i bil**
- **Uventet besøg – af den gode slags**
- **Jubilæum i Valby MC Touring**
- **Glimt fra Fastelavnsfesten 2012**
- **Hulmursisolering**
- **Adresseliste for bestyrelse og udvalg**
- **Sommerfest 2012**

Center for Bydesign på rundtur

Af Helge Rørdam Olesen

Tirsdag den 6. marts kom fire medarbejdere fra kommunens Center for Bydesign ud til Lyset.

Ideen var at diskutere forvaltningen af den bevarende lokalplan med repræsentanter for Lyset - dels fra bestyrelsen, dels fra Forskønnelsesudvalget.

Mødet blev holdt hos foreningens formand, Niels Ulrik Friis (Fengersvej 21), men som et af de første punkter på programmet var alle mødedeltagere på rundtur i Lyset for i praksis at se nogle af de problemstillinger, diskussionen drejede sig om.

Kommunens folk gav udtryk for at det var vældig nyttigt at komme ud og se, hvordan forholdene var i praksis. Under rundturen blev der kigget på mange løsninger, både mere og mindre vellykkede. Der blev drøftet emner som termoruder og sprosser, udformning af vindfang, hævning af taget i forbindelse med lægning af nyt tag, vinduer i tagfladen og skorstene.

Lokalplanens ordlyd er ikke alle steder klar, men det lod til, at kommunens folk og Lysets repræsentanter i meget vidt omfang var enige om, hvordan lokalplanen bør fortolkes.

Der er ikke udsigt til, at lokalplanen bliver ændret, fordi det vil kræve at et meget stort

administrativt apparat med vedtagelser og høringer træder i kraft. Derimod vil der formentlig blive lavet et læsevenligt fortolkningsdokument, der gør det klart, hvad det er nødvendigt at søge dispensation til, og i nogle tilfælde forklare, hvad der skal til for at opnå dispensationen.

Eksempelvis er det i henhold til lokalplanen faktisk ikke tilladt at opsætte termoruder med sprosser, omend mange har gjort det.

Fremadrettet er udsigten, at hvis man vil opsætte termoruder med sprosser skal man søge dispensation, men man vil umiddelbart kunne få dispensationen, hvis ruderne opfylder nogle krav til sprossernes udformning.

Et andet eksempel gælder hævning af tag. I forbindelse med lægning af nyt tag vil man med nutidens gængse metoder skulle lægge fast undertag og afstandslister, sådan at taget bliver hævet i forhold til det originale. Dette kræver faktisk dispensation fra lokalplanen (fordi bygningens ydre fremtræden ændres), men kommunen er indstillet på umiddelbart at give en sådan dispensation, forudsat at et bestemt sæt krav overholdes. Disse krav er endnu ikke præcist formuleret, men det vil de blive – i dialog med Lysets bestyrelse og Forskønnelsesudvalg.

Københavns Kommune og lokalplanen

Af Niels Ulrik Friis, Formand

Det er Københavns Kommunes plan, at man vil stramme gevaldigt op på forvaltningen af de bevarende lokalplaner.

Den 6. marts 2012 havde repræsentanter for Lyset et frugtbart møde med Center for Bydesign, som varetager forvaltningen af lokalplaner i Københavns Kommune. Fra Center for Bydesign deltog Berit H. Jørgensen, Jan Kendizior, Pernille Klemens Orth og Jytte Toft. Fra Lyset deltog medlemmer af bestyrelsen (Niels Ulrik Friis og Kurt Henriksen) og Forskønnelsesudvalget (Bo Bertelsen, René Nielsen, Helge Rørdam Olesen, Flemming Mørk).

På mødet blev det klart, at der ikke vil blive udarbejdet en ny lokalplan for Lyset. Men planen er, at der vil blive udfærdiget et fortolkningsdokument knyttet til lokalplanen, der er mere læsevenligt og som også opsamler dispensationsmuligheder.

Hvis du som boligejer i Lyset står over for en ombygning eller renovering (f.eks. nyt tag, vinduer eller vindfang/havestue), kan Lysets Forskønnelsesudvalg kontaktes, hvis der er tvivl om hvorvidt projektet er i modstrid med lokalplanen. (Sidenhen skulle tvivl og de fleste spørgsmål gerne kunne afklares ved at læse i "fortolkningsdokumentet".)

Samtidigt vil Forskønnelsesudvalget eller bestyrelsen tage direkte kontakt til bygherre, hvis et "synligt" byggeprojekt er åbenlyst i modstrid med lokalplanen. Det er for alle parter vigtigt, at vi får stoppet "ulovligt" byggeri, og helst inden det er påbegyndt, så det ikke bliver omkostningsfuldt at få rettet op på projektet.

Juridisk er den nuværende ejer af et hus i Lyset ansvarlig for, at den bevarende

lokalplan er overholdt. Dette gælder også selvom en tidligere ejer har udført ændringer på huset, der er i modstrid med lokalplanen. Den skærpede praksis fra kommunens side gælder først og fremmest fremadrettet, så det ser ikke ud til at der vil blive skredet ind fra kommunens side over for afsluttede projekter, der udgør "mindre afvigelser" fra lokalplanen.

Kommunen har nedsat en gruppe med 3 arkitekter og en planjurist, der skal forvalte Lysets og andre bevarende lokalplaner.

Bestyrelsen og Forskønnelsesudvalget vil være i løbende kontakt med Center for Bydesign, og det er hensigten, at der afholdes et årligt møde, så der løbende kan orienteres begge veje.

Som en præventiv foranstaltning foreslog Lyset, at kommunen udfærdigede en folder om, hvordan man som husejer i Lyset skal forholde sig til lokalplanen. Denne skrivelse kunne uddeles i forbindelse med den "velkomstpakke", som nye tilflyttere får.

Forskønnelsesudvalget vil derudover arbejde på at få lavet en folder med eksempler og billeder af gode løsninger i Lyset.

Center for Bydesign vil undersøge tidligere dispensationer fra lokalplanen, som kan danne præcedens for fremtidige byggeansøgninger og renoveringsprojekter, og som kan påvirke udformningen af "fortolkningsdokumentet". Lysets bestyrelse og Forskønnelsesudvalget vil udarbejde nogle interne procedurer for samarbejdet med kommunen, så der ikke opstår problemer f.eks. på grund af korte svarfrister. Og vi vil naturligvis orientere om samarbejdet på de årlige generalforsamlinger.

Lokalplanen for Lyset findes på hjemmesiden: www.lyset-i-valby.dk/Artikler/270.pdf

Besøg fra "Bygningskultur Kalundborg"

Af Helge Rørdam Olesen

Grundejerforeningen Lysets bevarende lokalplan bliver af omverdenen jævnligt set som et godt eksempel på, hvordan man kan redde et kvarters særpræg.

Forfatteren Peter Olesen har således omtalt Lyset meget rosende i bogen "Mine 25 yndlingssteder i København" (Thanning og Appel, 2008). Han skrev:

"På den anden side af jernbanen i Valby, med passage under eller over, har vi solstrålehistorien, Byggeforeningen Lyset, der på rekordtid har ændret sig helt prisværdigt. Fra forsømt og vandaliseret til nu så genoprettet og istandsat, at det savner sidestykke. Sjældent har jeg set en bebyggelse i den grad få styr på helheden og detaljen..."

Lysets formand Niels Ulrik Friis modtog en dag en e-mail fra foreningen Bygningskultur Kalundborg, der var blevet inspireret af netop Peter Olesen's bog til at arrangere en tur til hovedstaden, som også skulle omfatte besøg i Lyset.

Bygningskultur Kalundborg arbejder for bevaring af kulturhistoriske bygninger i Kalundborg, og har i øjeblikket fokus på en bevarende lokalplan for området "De 100 huse" i Kalundborg.

Som resultat af henvendelsen ankom en delegation på cirka 10 personer fra Kalundborg til Lyset søndag den 22. april. De startede hos Niels, hvor Niels og Helge fortalte om Lysets historie og om lokalplanen, hvorefter der var rundvisning i kvarteret forestået af Helge og René Nielsen.

Undervejs var der livlig erfaringsudveksling om bevarelse af bygningsmæssige detaljer som vinduer, karnapper, skorstene og stakitter.

Efterfølgende har Ejvind Bitsch (formand for Bygningskultur Kalundborg) sendt en tak:

"Det var en stor og spændende oplevelse at besøge jer og høre jer fortælle om jeres dejlige kvarter. Alle var begejstrede for det vi så og hørte."

Vi siger mange tak for besøget... Og glæder os til næste chance for at fortælle om Lyset.

Indbrud i hus. Tyven er fanget!

E-mail 28.06.2012

Hej allesammen,
Til venlig orientering og opmærksomhed, så har vi haft indbrud på Carl Langes Vej 9, st. her for en times tid siden. Vi hørte noget og stod op og da var der en person i stuen som fik travlt med at komme afsted.. Politiet har været her og de har også fanget tyven (via 'Find My iPhone').

.. men altså... vær opmærksom... som vanligt.

Mvh //Mollie Helianthes

E-mail 28.06.2012

Hej igen,
Vores indbrudstyv er som sagt fanget... men efter at have talt med politiet viser det sig, at der mangler nogle effekter.

Det kan selvfølgelig være, at tyven har nået at afsætte noget af det (på den meget korte tid han var på fri fod), men vi tænker, at han kan have tabt det i en af haverne/på vejen her i Lyset.

Det drejer sig om:
Hvid iPad 2 med sort cover
Hvid iPhone 3 med itu skærm
Sort iPhone 3S

Det er af meget stor praktisk og sentimental værdi, dét der ligger på telefoner og iPad, så tilvejebringelse og aflevering af dette på Carl Langes Vej 9, st, udløser evig taknemmelighed samt dusør : - D

mvh
//Mollie & Thomas
24684994 (ja arbejdstelefonen fik han ikke..)

Valby Bladet 18.07.2012

Indbrud

CARL LANGES VEJ: En 36-årig mand blev torsdag kl. tre om natten anholdt på Carl Langes Vej med tyvekoster efter et indbrud, som skete mens beboerne lå og sov.

Indbrud i bil. Tyven er på fri fod...

Mandag morgen den 16. juli vågnede vi på Fengersvej 17 til en særlig overraskelse...

I nattens mulm og mørke har en (ekstra ivrig) gerningsmand slæbt en større sten hen til bilen og kastet den igennem førersædets siderude med så megen kraft, at den fløj helt over på passagersædet i modsatte side.

Fjolset slap væk med en lille toilettaske med en ældre GPS og intet andet. I bilen lå der både CD'ere og penge, men dem var der ikke tid til at rage til sig.

Det er et irriterende regnestykke, for den gamle GPS er ikke mange penge værd, slet ikke i forhold til den halve dag på værkstedet, for at få både ny rude og dyre dele af døren udskiftet. Det ville være både billigere og lettere, hvis vi kunne efterlade 200,- kroner til gerningsmanden og slippe for besværet og regningen.

Der skal dog ringes kraftigt på døren – vi sov omkring 5 meter fra bilen, men hørte ikke en lyd. Desværre...

Uventet fint besøg

Pludseligt og ganske uventet, ringer det på døren midt på en lørdag eftermiddag. "Hvem i alverden kan det dog være?", spørger jeg husets frue, da jeg rejser mig fra lænestolen og bevæger mig mod hoveddøren. "Venter vi besøg i dag?"

"Næh, det gør vi da ikke", svarer fru. "Og der plejer da aldrig at komme hverken 'Hjem Is Bil' eller fiskemand på en lørdag"...

Foran hoveddøren står to unge piger, den ene med en lille taske og den anden med en A4 'elastik'-mappe til papirer. "Goddag... Hvordan kan jeg hjælpe jer?"

"Vi er ude for at sælge ting og tegninger... Vil du købe noget?"

Jeg har arbejdet i butik, med servicefag eller som sælger i rigtig mange år, og har igennem årene mødt mange kolleger, der af frygt for et nej, ofte ikke turde stille et spørgsmål og da slet ikke turde spørge efter en ordre allerede i første indledende sætning. Så jeg mener, at den slags initiativ og ungdoms-gå-på-mod bestemt skal belønnes... Lidt støtte og en hånd i ryggen, og vupti, så har vi et par fremtidige entreprenører godt på vej. Og alle siger jo, at vi har brug for iværksættere i denne tid.

"Hvad er det for nogle ting og tegninger I sælger?" Fra tasken fik jeg straks fremvist små fine sager (nogle af forrige års julegaver?) og ud af elastik-mappen kom en lille bunke tegninger.

"Jeg tror, det skal være en tegning", sagde jeg. "Hvad koster de?"

"3 kroner stykket", lød svaret hurtigt.

"Hvad koster så 2 tegninger?", spurgte jeg.

"10 kroner", lød svaret kvikt. De kunne nok skimte kanten af en god handel...

"Hmmm, det er vist ikke helt sådan det er med tilbud", sagde jeg med et smil. "Den rigtige version bør vel være noget i retning af '10 kroner stykket og 2 for 15 kroner', ikke?"

Øverst blandt tegningerne lå en fin tegning af en lyshåret pige i lyserød kjole, med et fint rødt hjerte i maven. "Den kan jeg godt lide", sagde jeg. "Hvem har tegnet den?"

Den ene pige svarede hurtigt, at "det har vi begge to!" Det kunne jeg jo ikke lige forstå, men forklaringen var, at den ene havde tegnet og den anden havde farvelagt. Fin var den blevet og jeg besluttede at købe den, og betalte dem hver en 5 krone.

Jeg spurgte dem, om de mon kendte de gamle huses egen avis, Lysavisen? "Næh, den har vi aldrig hørt om", lød svaret. (Og her gik det til min store skræk op for mig, at der her i vort kvarter findes børn, der ikke læser

Lysavisen! Er det ungdommen eller forældrene, den er gal med?)

Men heldigvis fik jeg tilladelse til at sætte tegningen i Lysavisens næste nummer, som er det eksemplar du sidder med lige nu, kære læser.

De modige og initiativrige piger var Lea fra Steenbergsvej 4 og Cecilie fra Eschrichtsvej 55.

René Nielsen
Fengersvej 17

PS

Denne lille historie førte til en idé om en konkurrence.

En tegnekonkurrence både blandt Lysets børn og voksne, såmænd. Gruppe 1 er for alle op til og med 14 år, og gruppe 2 er for alle der er fra 15 år og opefter. Motivet skal være 'et eller flere huse i Lyset'.

Tegningerne skal være på hvidt A4-papir, og på bagsiden skal der skrives alder, navn, adresse, telefon og gerne mail-adresse. Tegningerne lægges i postkassen på Fengersvej 17 senest den 15. august 2012.

Bladets redaktion udvælger en vinder fra hver gruppe. Begge vindere får en tur i biografen - to billetter til hver, med popcorn! Og vi trykker selvfølgelig de bedste tegninger.

Valby MC Touring fejrede 35 års jubilæum

Motorcyklen på Lyshøjsgårdsvej 80 afholdte åbent hus i anledning af deres jubilæum og fik gæster fra nær og fjern – og både små og store drenge og piger kunne fornøje sig med en tur gennem klubben og synet af de mange flotte cykler. Flere fra Lyset var forbi og vi ønsker klubben tillykke med jubilæet.

Glimt fra Fastelavn 2012

Hulmursisolering

Af Helge Rørdam Olesen

For nylig efterlyste en af Lysets beboere via vores mailliste erfaringer vedrørende hulmursisolering.

Lysets huse er bygget længe før nogen tænkte på hulmursisolering, så man kan ikke isolere med så godt resultat som på nye huse, men det er alligevel umagen værd at overveje det, hvis huset ikke allerede er hulmursisoleret.

I husenes lange vægge er der mange faste bindere - altså tværgående mursten – som i hvert fald nogle steder er arrangeret i lodrette kolonner. I gavlvæggene er der færre bindere, vistnok anbragt lidt mere spredt.

Halvdelen af gavlen ved indgangsdøren, op langs trappen, er kun enkeltstensmur og kan derfor ikke isoleres med hulmursisolering.

Hvis man hulmursisolere må man på grund af binderne finde sig i, at der kommer kuldebroer i væggene, men hulmursisolering skulle nok kunne give en energimæssig gevinst.

Kuldebroer kan undgås med indvendig isolering, men i henhold til nyere byggetekniske anbefalinger er indvendig efterisolering langtfra uproblematisk. Indvendig efterisolering af ældre ydermure indebærer stor risiko for fugtproblemer, fx skimmelvækst på den „gamle“, indvendige vægoverflade.

Der findes erfaringsblade fra BYG-ERFA, der beskriver indvendig isolering, men det understreges, at hvis der anvendes isolering indvendigt, skal en række krav til den eksisterende mur være opfyldt – og såvel projektering som arbejdsudførelse skal være fugt teknisk korrekt og udført meget omhyggeligt.

I øvrigt giver kuldebroer i væggene færrest gener, hvis man sørger for hyppig udluftning, så man opnår et tørt indeklima, der ikke giver grobund for skimmelsvamp.

Priser på hulmursisolering

I Lyset har flere beboere nylige erfaringer med hulmursisolering. Således har en beboer i 2010 benyttet sig af Isokvik Isolering Aps.

Tilbudsprisen var 28.000, men firmaet satte efterfølgende prisen ned til 21.000 kr, fordi det viste sig at der var flere steder de ikke kunne komme til at isolere. Her blev benyttet Rockwool.

Firmaet Isoleringskompagniet isolerede andetsteds i Lyset i 2011, og beboerne anbefaler firmaet som super professionelt, og prisen fornuftig.

For nylig har en tredje beboer indhentet tilbud fra tre firmaer til priser fra 14.000 til 21.000 kr for isolering med papiruld, Det ene firma anbefalede som isoleringsmateriale Flamingo kugler med sort grafit (EPS), der skulle have bedre isoleringsevne.

Adresser på de nævnte firmaer findes på websiden med anbefalede håndværkere, <http://www.lyset-i-valby.dk/lstand/Haandvaerkere.htm>

Hvis du ikke er med på maillisten, kan du tilmelde dig her på adressen <http://www.lyset-i-valby.dk/EmailInfo.htm>

Vi søger...

Hvis du har udført renovering, ombygning eller forbedring af din bolig her i Lyset, så vil vi meget gerne høre fra dig. Du kan skrive selv eller blot ringe til os, så bringer vi gerne beretninger her eller på websiden.

Redaktionen

Adresseliste for udvalg og bestyrelse i Lyset

Specielt for den elektroniske udgave af Lysavisen:

Her er ingen adresseliste.

Se i stedet

<http://www.lyset-i-valby.dk/Adresser.htm>

På internettet findes kun få e-mail-adresser (for at undgå spam).

Se den trykte Lysavis for en adresseliste, som inkluderer e-mail-adresser for udvalgene.

Invitation til sommerfest!

SOMMERFEST 2012

Lørdag 18. august 2012
Steins Plads

PROGRAM

Kl. 17.30:

Lege og konkurrencer for børnene.
De voksne stiller borde op og dækker bord. Den store grill tændes.

Ca. kl. 18: Spisning.

Ca. kl. 19: Kåring af vinderen af kagekonkurrencen.

Lysets sommerfest er en "gør-det-selv"-fest:
Hver familie skal selv medbringe alt, hvad man behøver af borde, stole, tallerkener, bestik samt mad og drikke.
Festudvalget sørger for opstilling af fællesgrill, dekoration af bordene samt lidt underholdning for børnene.

Kagekonkurrencen

Traditionen tro er der kagekonkurrence. Der er præmier både for den kunstneriske udførelse og for smagen – og selv de kager, der ikke vinder, plejer at falde i publikums smag og forsvinde som dug for solen.

Hvis vejret bliver dårligt på festdagen, så ring til Helge Rørdam Olesen, Fengersvej 19, tlf. 36 30 31 01 og hør, om vi aflyser festen.

